

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanulónak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Gromon- és Zrínyi-utca sarkán.

Kiadóhivatal: Csendes-utca TOTH-féle ház.

A phylloxera.

A Zombor és Vidéke 62. száma első rovatában cikket közölt „Bortermelésünk“ felirással, P. betű aláírással.

A cikkirő gondolatmenete kétféle értelmezést enged meg, melynek elsője a jelzett cikk eszméjára szerint a phylloxera-irtás folytatására való buzdításban mutatkozik. A másik értelmezés szerint szemrehányás akar a kormányval szemben télenessége miatt lenni, mely azonban (mellesleg legyen mondva) hamis prámíssákon nyugszik.

Aki valamely komoly dolgot objektíve akar megbeszélni, annak nem szabad sem az egyik, sem a másik irányban elfogultságot dokumentálni, ép oly kevéssé, a mint nem szabad egy teljesen neutralisált folyadékban sav vagy alkalikus hatásokat föltüntetni.

Miután mi sem az egyik, sem a másik irányban a jelzett hatásokat föl nem tüntethetjük, a fennálló tényekre támaszkodva azt állítjuk, hogy a fölötte drága, elavult phylloxera hecz-vadászat elérte végét s minden megerősítés, mely kiirtására irányult haszontalan fáradságnak bizonyult.

De ha ama tapasztalatokat, melyeket a phylloxera elleni harcban épúgy Franciaországban, mint más helyeken gyűjtöttek, elvitázhatalan tényeknek kell elismernünk, akkor eliesik minden indok melylyel a kormány télenességének vádját megerősíthetnők, miután ellenkezőleg inkább tulzott ügybuzgósággal volna alaposan vádolható, melyet az ügyben 1875-től fogva egészen a legutóbbi időkhöz tanusított.

1864-től egész 1880-ig Franciaországban egyetleneszer se volt megkísérelten, hogy a vélt ellenséget a phylloxera-t legyőzzék. Tizenhatévi haszontalan fáradozás után ama meggyőződésre jutottak, hogy csupán az „árny“-nyal,

nem pedig magával azon „tárgy“-gyal, mely az árnyat előidézte, vívódtak.

A francia tudomány-akademia Párisban 1880-ban azt publikálta végszó gyanánt: „A tőketetű elleni legjobb remedium a „trágya.“

Ha most a mi kormányunk 1875-től 1880-ig együtt experimentált, úgy az (ámbar csak rossz imitatio volt) félig-meddig indokoltnak mondható.

De a kormány még többet tett, mert 1880-tól fogva akkori földművelési minisztere Kemény báró kommandója alatt — egész csaknem máig — nagy komolyan folytatta a harcot, s ez uton számos százezer frt elvándorolt ezen donquixotteriára.

E fáradalmas eredménytelensége, e fölbuzdulás hiábavalósága oda kényszerítették 1888-ban a kormányt, hogy azt mondja, a mit a tudomány-akademia Párisban már 1880-ban mondott, s ez nem más, mint: „A legjobb remedium a tőketetű ellen a „trágya.“

De a parasztok az üteményre, a vampirok pedig a szegény megnyomorított nemzetgazdász zsebeire fekszenek rá. Az antiphyloxerin hirdetései úgy támadtak, mint a gomba, úgy hogy a kormány készletre érezte magát az érdekelteket ezen parasztfogók üzelmére felhívni s övni.

De ezen nagyban való háboru foladása után némely rendelkezési állapotba jutott kormánybiztos a gerilla-harc formájában tovább folytatta azt, szorongatva s megfélemlítve a bortermelőket, hogy utolsó szőlőtőkéküket is elvezzék, ha mindenható befolyásuk alá nem adják magukat.

A kénsvav-anyag mint universalis szer ajánlatik, mintha a kénsvav-anyag más egyéb volna, mint tápanyag a kimerült szőlőtöke fölélesztésére.

Ez állítást más hely(*) beigazoltam, egy nyílt

*) A Pécis című lap 8-ik számában.

levélben, melyet Roboz Zoltán tolnamegyei phylloxera-biztos urnak címeztem. De a kénsvav-anyag használatától két fontos ok késztet elállani u. m:

I. annak rendkívüli magas ára és

II. a szőlőtőkénél való használat veszedelmes volta miatt, miután a szőlő gyökereinek közeli érintkezése azzal, a szőlőtőt megöli.

Másrésről az amerikai tő behozatala a legmelegebben ajánlatik, mert ez — így mondatik, — a tőketetű ellen véde van.

Ez állításnak némi hitelt adnánk, ha valahol két szőlősor egymás mellett, egyforma talajon s egyenlő művelés mellett 7—8—10 évvel előzetű elültetve a magyar szőlő a phylloxerától ellepette, ellenben az amerikai attól megóva maradt volna.

De vajlon történt-e ilyen nacionalis összehasonlítás?

Nem! csupán arra támaszkodnak, hogy néhány év előtt amerikai vessző ültetett el s az a phylloxera-tól ment maradt. Neveléses! Ha magyar vesszőt fogtok most újból elültetni, akkor is megszerezitek magatoknak azt a tapasztalatot, hogy egészen hasonló talaj s hasonló művelés mellett, ez is meg lesz kímélve a szőlőtövektől, föltéve, hogy az ily rablógazdaság mellett kimerülés nem álland be. És hogy az esetben az amerikai vessző is hasonló sorban fog részesülni, az kétségtelen.

Az a csodálatos, melyet az amerikai vesszőről költöttek, nem egyéb, mint önművés.

Ugy tetszik, mintha P. cikkirő ur a kormányt akarta volna kissé bökdölni, midőn a phylloxera-ügyben tett legutóbbi intézkedés fölött rosszaló bírálatot mondott, a hol pedig a dícséret s elismerés volna inkább helyén. Ez esetben P. írral szembezállunk. De szorosan hozzá-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Az Eiffel tornyon.

— Coppée. —

Fölmásztam rá, szörnnyárboz ez,
Mit ugy tartnak vaskötelek,
Ídomtalan, rút, esonka mű,
Közletről nézve szörnnyeteg.

E csucsról nézve, mily kiesiny
Nagy Páris, hangyagombolyag,
Az obelisk egy vézna tú,
A Szajna egy keskeny szalag.

Az ember lelke elborul,
Ha mint két törpe néz reánk
A Notre-Dame s Arc-de Triomphe,
Dicsőségünk itt, ott imánk.

Ó büszke Gallok sarja mondá,
A Babel föld elkábítá?
Midőn az Eiffel-csúcsra néz:
A Mont-Blanc vállát vonja rá.

Leveleim.

Franciaiából.

Soká nem tudtam, mért kapok
Majd minden póstán levelet;
Most már tudom: rokon, barát
Tollat használ ma tör helyett.

Hlador.

Az erdei leány.

(Vége.)

Máténak nemesak a szemei kápráztak, hanem mindenét úgy érezte, mintha valami mennyei gyönyörlebe mártogatták volna. Nem tudta, mit tegyen, miként viselje magát.

Végre a józanész belecsalintott a fülébe s így szólt a lángoló arcú leányhoz:

— Apád meglát!
— A leány oda tette két rózsás kezét Maté vállára, aztán belenezett boldogságtól ragyogó két csillagszemével annak szemébe és így szólt:
— Apám nincs itthon s ha látná is, talán nem szeretné?
— Talán ő nem szeretné!
— Apám?
— Igen, ő.
— De hát mit?
— Azt, hogy te megcsókolsz.
— Hát vétek az?
Ezt már ijedten kérdezte a leány, elboesátotta az ifjut és félkelt.

— Nem tudom, ő miként gondolkozik.
— Oh! én őt gyakran megcsókolek és nem haragszik érte, sőt inkább fölvidul. Hanem mond meg azt nekem, miért édesebb a te ajkad, mint az övé? Az ő ajkain tűz ninesen, a te ajkaidtól egész testem meggyuladt?

Máté ennyi naivságra nem állhatta meg mosoly nélkül.
A leány ismét hozzáismult.
— Te egészen más vagy: ha te előbb elfőttél volna...
— Akkor?
— Sohasem tettem volna mást, mint mindig, de mindig csak téged néztelek volna, éjjel nappal!
— Én meg téged! — szólt nekihevülve a vadász.
— Igazán? Mondd még egyszer!
— Sohasem láttam náladnál szebb leányt!
A leány magánkíval volt örömeiben: tetszett neki, hogy tet-szik, először hallotta ezt életében.

— Hát szép vagyok?
— Gyönyörű vagy és kedves!
— Csakugyan? Kedves is vagyok? — kérdezte mohón.
— Melletted a mennyben képzelem magamat!
— Oh! az nagyon sok, a mit te mondasz! — szólt boldogan a leány. — Ezt még nem hallottam!
(Bizony, az édesapák nem is szoktak kurizálni a leányaiknak!)
A vadász folytatta:
— Engedd, hogy valami néven nevezzelek, szép leány.
— A nevem Erzsi.
— Édes Erzsikém!

A leány összecsapta kis kezét s kacagott:

— Milyen szép ez a te ajkaidról! Mondd még, mondó, hadd haljam sokszor! S vele gyűjtyogte az ifjuval a saját nevét, aztán egyszer csak azt mondta:

— Edes Matém!

S elmondta tiszter, huszszor, százszor is és kacagott hozzá; mert csakugyan edes volt ez a szó a szívének és ajkának. Máté pedig magához vonta a szép esevőgőt és forró ajkának esőkjával behintette a leány kezének, arcának, nyakának és koblének illatos bőrét.

Meddig tart az álom, meddig az üdvösség, érzé-e, a ki álmodik, érzé-e, a ki benne van?!

Máté tündérligetben élt az álmok legesábitóbb tündérével.

Éjjel, midőn fölébredt, körültaogatta magát: vajjon ebből a másik álomból is fölébredt-e?

Mikor a leány először vezette be a kis faházba, Máté elámulva állt meg; az egyszerű, baltával faragott burtorok a legdrágább selyemszőnyegeket fedték, mintha csak valamelyik világi állításon látná az ember. Az egyik sarokban izlésesen összerakott trofaum a legremekebb ezüstözött fegyverekből.

— Apád talán kereskedő? — kérdezte Máté a leányt.
Az rábécített a fejével, pedig talán nem is értette, mi az.
— Mikor szokott hazajönni?
— Neha mindennap itthon van, néha egy hónapig sem látom. Ilyenkor kincseket szed nekem, aztán kímegyünk a nagyvilágba, valamelyik kis-városba, a hol jó emberek laknak; ott engem tanítat és boldoggá akar tenni. Azért van oda most is, már régen. Éddig nagyon vártam, most már nem olyan nehezen.
— Es nem télsz itt egymagad?
— Itt? Nem. Hanem túl a sziklán, lehetne fölni, mert ott kezdődik a világ, ott laknak a rossz emberek!

Máté aztán nem kérdezte tovább; sokkal kellemesebb volt neki ébren nem lenni, álmodozni. A leány kedves volt, naivsággal elragadó; fogalma sem volt arról, miként kell viselnie magát egy fiatal emberrel szemben; azt hitte, egyszerűen lehet olyan bizalmas hozzá mint atyjához, s Máté nem akadályozta meg, hogy még bizalmasabb is legyen.

Egy délután valami szomorú gondolat melázott Erzsike arcán.

— Mi bajod, angyal? — kérdezte Máté.

— Attól félek, hogy fölébredek és többé nem látlak soha!
— Attól magam is tartok.
— Ugy-e, mi álmodunk?

csatlakoznánk, ha amaz időszertelen államgegerhetések miatt, melyek luxusépületek emelése s a vaskapum való javíthatóságokból előállanak, suhogtatná bíráló ostarát.

J—s J.

A helyzethez.

A német császár északi útjának eredménye egészen úgy alakul az ide érkezett hiteles tudósítások szerint, mint a hogy azt a „Pester Correspondenz” berlini értesülése közvetlen a császárnak a kancellárnál tett látogatása után előadta: a két császár megvan győződve a kölcsönös személyes vonalról s azon őszinte kíváncsalmról, hogy Európa békéje fenntartassék s minden elhárítassék, a minék azt a jövőben zavarni kellene. Ezen általánosságon túl nem mentek, különösen a bolgár kérdés nem lett taglalva és csak annyiban lett érintve Giers és Bismarck Herbert közt, a mennyiben az előbbi úgy nyilatkozott, hogy Oroszország ezután is passzív marad s várni fog, míg maguk a bolgárok fogják a tárgyalásra érette tenni országuk ügyét. Ez azt akarja jelenteni, hogy Oroszország mit sem kezd, amint Bulgária belügyébe való direkt beavatkozásra lehetne magyarázni, hanem leselkedve vigyáz és ha Ferdinánd herceggel valami emberi dolog történnék, rögtön essekkelvölge lépne föl s nem térné, egy a bolgárok keresnének ki maguknak fejedelmi jelöltet.

Azon kevés, mely valjón a bolgár trón spontán megüresedésének kitárába vagy esetleg a mingreliai hercegre térjenek-e vissza, — vagy más orthodox vallású jelölt állítassék-e fel, Valdemar dán herceg választassék-e meg avagy kísérlet történjék Cumberland herceget a Hohenzollern-ház kibékítési s részére a Németbirodalom notórius támogatása mellett a Balkán félszigeten egy királyságot alapítani? — csak gyengén érintett. Különösen a hannoveri s braunschweigi kirókköztetve vonatkozólag nem sikerült a német császárnak az onvállalta missió: Krisztian király nagyon szívvel fogadta magas vendégét, de a kopenhágai sóvinták ellenséges tüntetése a vendégben és a királyi házigazdában oly kedvetlenséget keltett, hogy az oly felette kényes ügy intim megbeszélésére nem kerülhetett a dolog. De lehetséges, sőt valószínű, hogy Vilmos császár ki igen szívós jellemű s egyszer fellett szándékát nem egy könnyen hagyja abban, kísérletét, Cumberland herceggel modus vivendi-höz jutni, itt folytatni s talán Rudolf trónörökösnek legbensőbb barátjának, kire legmagasabb eszméit is rábuzza, támogatását igénybe venni fogja, hogy a hercegséget egységre bírja.

Általában tudja van, hogy udvarnak a deposedált Welfesalad iránt őszinte szívélyességgel viseltetik s különösen a család mostani fője örvendő ő felsége s Rudolf trónörökös kiváló kegyének. Ha úgy esnék a dolog, hogy Coburg elhagyja Bulgáriát s a trón örösedésbe jön, az előttünk legkedvesebb jelölt mindenestre Cumberland lenne, csak abban kételkedik, hogy ezen árért kibékülne-e a német császárral s lemondana-e örökölt igényeiről: a Welf tudvalevőleg még szívósabb és makacsabb, mint a Hohenzollern.

Egy dolog azonban bizonyos: a béke bizonyossága, a bizalom a békének tartós fenmaradása iránt lényegesen erősbült a német császár utazása által; különösen pedig a jelen órában már bírják itt azon biztosságot, hogy a német császár a fogadott németbűséghez becsületlen ragaszkodott s minden transzactió-nál a velünk kötött szövetség basisát tartotta szem előtt. Oroszország nemcsak pontosan tudja, hogy miben és mennyire van köte Németország az osztrák-magyar monarchiával szemben, de nem kevésbbé tudja azt is, hogy Vilmos császár kötelezettségeit pon-

tosan betartani el van köelve, ha tehát Oroszország iránt tekintettel van, annak mindig az az előfeltevéle, hogy az mennyiben alterálja a szövetséges társ vitális érdekeit.

Igen valószínű, hogy Vilmos császár látogatásával nem vár októberig, hanem azt már szeptember elején, talán még augusztus folyamán megteszi: mint a napokban is nyilatkozott, vágyik átölelni boldogult atyjának legjobb barátját, Ferencz-József császárt és királyt és a saját legjobb barátját, Rudolf trónörökösöt.
Corr. de Pesth.

Megyei s helyi hírek.

* **Személyi hír.** Haynald Lajos kalocsai bismörök-érek Jul. 31-én Emsből Augusztus császárnak meghívására Coblenzbe utazott, hol meglátogatta I. Vilmos császár özvegyét. A bismörök Emsből négy heti útökürára Alt-Auseba utazott.

* **Kinevezések.** Paresetich Félix Ujvidék szab. kir. város főispánja dr. Strone Ferencz ottani ideiglenes körházi orvost ezen állásban véglegesítette. — Kállay Albert Szabadka szab. kir. város főispánja dr. Wilhelm Adolf szabadkai szemkörházi orvost ottani tiszteletbeli körházi orvosá nevezte ki.

* **Áthelyezés.** Kovács János, a budapest-zimonyi vasút topoljai állomásának pénztárnoka Szegedre helyeztetett át teherpénztárnoki minőségben.

* **Esküvő.** Gáspár József szabadkai pósta-és taviróztis folyó hó 12-én esküdők örök hűségét a b. topoljai izraelita templomban Fischer Ilonka kisasszonynak Fischer József kereskedő kedves és szép leányának.

* **A szabadkai atletikai klub országos versenye.** Nagy közönség érdeklődése mellett tartották meg vasárnap a szabadkai atletikák szokásos versenyeket Paleson. Az eredmény a következő: Célszeren Palesről Szabadkára és vissza: indultak nyolcan; győztes lett igen szépen Horváth Dezső 59 p. 11 mp. alatt; második Szagmeister Gyula 60 p. 28 mp. Az előbbi bajnokjelölt lett. — Bajnoki távversz 3000 méterre. Tomesák Gusztáv 6 távolságot 66 p. 48 mp. alatt uszta be; második Montañon János 98 p. utána Szankó Éde 98 p. 45 mp. — Gyorsusszában (100 méter) hat induló közül első lett Vécsei Samu 1 p. 45 mp. alatt. Délután akadályversz (500 m.) első Tomesák Gusztáv 9 és fél perc, második Vécsei Samu 10 és fél perc alatt. Súlydobásban első Matkovics Miklós, második Vermes Lajos. — Növendékek versenyében győztes Pécs István. Sikversenyben (1600 méterre) kitűnő első bajjai Vojnics Lukács, jó második Pleszkovics. A vaspariparverseny győztes bajjai Vojnics Béla, második Pécs János. Ugróversenyekben győztes Matkovics Miklós bajnokjelölt. Kardjövés feszült érdeklődés mellett folyt. Fellegi Antal kétszer bajnokjelöltön kétes diadalt nyert Millassin Andor. 3000 méteres gyaloglás Vojnics Béla, első Pécs János. A nagy vaspariparverseny győztese Vojnics Béla, vizgaverseny Radány. Paresetich Felix főispán, az ajándékokat beszéd kíséretében osztotta szét a győztesek közt.

* **Ferblizés közben ne adjunk kölcsönt!** A kir. kuria a minap kimondotta, hogy a ferblizés közben kölcsön kért pénz visszafizetésére az adóst jogszertleg kötelezni nem lehet. E döntvénynek az a megokolása, hogy a ferbli szerenesejétek, ebből tehát törvényes kereseti jogcím nem származhatik.

veremet soha el nem hagyom, annak a testébe szántam a tölés ét.
— Ismerd őt?

Oh! csak egyszer láttam, csak egy pillanatig; mikor dula-kodtunk, az égen villám cikázott át. Oh, az az arc most is életben áll, ezer idegen fej között egyszerre megismerem!

S az ifju nem maradt tovább; megígérte, hogy hamarosan visszatér; othagyta a leánynál arcképet s kérte, hogy beszéljen atyjával; ő is itt akar élni velök örökké.

A leány sirva, örülve, könyök és mosoly között engedte távozni az ifjút; elhitté neki, hogy hét napkelés után vissza fog térni, s midőn az eltűnt a sziklarepedésben, akkor is mosolygott feléje, oh de a könyök zápora között.

Máté most már biztosabban haladt; a rózsálatos lég helyett az erdő füllatát érezte a szellőben; új nap, új ég, csak a sziv az a régi, az magával viszi a paradicsomnak minden álmát. Mikor áttért a hasadékon, esőrégett hallott az avar között.

Egy ember alak botorkált arra, ovében fényes pisztolyok és kések csillogtak, fejét széles-karimájú kalap fődte; álmosan bandukolt, föl sem tekintve.

Mikor egészen közel ért, Máté fölhumta a puskája kakashát. A eszténésre az ember föltekiint, s a következő pillanatban fölördült, mint az orszlán.

Mátén mintha villám sarkított volna keresztül, a düh sokkal inkább megrohanta, hogy sem lóni tudott volna: megfordította a puskáját s a fegyvergagat magasa emelve vetette magát amarra. — Nyomorult! — kiáltá, midőn fejevere lecapott. De a rabló félreugrott s a puská elsült és elhordta a Máté jobb-karját.

A rabló mellen ragadta az ifjút, odavágta az éles sziklához s tört kapott elő. De ebben a pillanatban éles sikoltás hangzott. A rabló föltekiintett a Máté, ezt a pillanatot fölhasználva, a szabadon levő balkezevel kirántotta a rabló egyik törét, és annak tarkába dőlte.

— Ne old meg apámát! sikolta velőthasító hangon a leány, s kezeit előre tartva, őrvongó sikongással rohant a földön fetregő rabló felé.

— Anyám gyilkosa volt! — hörög Máté, és ajkáról elszállt a lehelet; megüvegessedett szemei meroven néztek a semmisségre.
Gárdonyi.

* **Hírdetmény.** Miután a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszteriumnak f. é. 35. 177. sz. a kelt rendelete értelmében az adó-végrehajtás haramdik fokozatának (árverésnek) beállítása f. é. július hó végével leltelt; erről a város adozó közönsége azon hozzáadásal értesítettik, hogy a hivatkozott számu intézvény rendelközéséhez képest, összes kintestári és közszégi tartozásait saját érdekekben kiküldöb kiküszíteni annyival is inkább igyekeztek, mert az adóhátralékos felek ellenben a végrehajtás most haladéktalanul a legszigoribban fog érvényesíteni. Zomborban, 1888. évi augusztus hó 6-án. Dr. Csikhs Benő, polgarmester.

* **Első es. kir. szab.** Dnna-gőzhajózási-társaság gőzhajóinak menetterve 1888. évi márczius hó 25-től kezdve további intézkedőség. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsebe: naponta 9 órákor este. Lefelé: Bezdánból Zimony-Belgrádba: naponta 9 órákor reggel. Bezdánból Orsova-Galaczig: szerdán, pénteken és vasárnap 9 órákor reggel.

* **Zentán a felsőhegyi templom és paplak építésére legközelebb pályázatot hirdetnek.**

* **Szédelők.** Az ő-beeseli rendőrbiztos e hó 1-én két szédelőt eszpelt el s adott át az igazságszolgáltatásnak. Tosokyi Fülöp szabadkai és Vinkó János madarasi illetőségű uriasan öltözött fiatal emberek ugyanis a mult hó 31-én O-Beesere érkeztek és napon bejárták a város külső részait, a hol a környévről egyszerű polgárok laknak. Ezeknek biztositási ügynöknek, illetve titkárnak adták ki magukat, és szédtek be a biztositási díjakat oly társulat nevében is, mely ott rendes ügynökkel képviselve van, a kinek a fizetések kizárólagosan teljesítetők. Ezen körülmény okozta, hogy a két nevezett eszlo ténykedése Neufeld Jakab biztositó társulati ügynök tudomására jött. Sikerült is Neufeldnek a két jómadár nyomára jónni, a kik a nagyvendéglőben Nagy Agoston és Kis József név alatt jegyezték magokat be, és nyomban Albrecht Gyula rendőrfőnökkel megvette a jelentést. A rendőrfőnök azonban a nagyvendéglőben már hűlt helyüket találta, de kinyomozta, hogy utjuk Moholyon volt tervezve. Moholyon, midőn a íratékek jól kideremelt nyugalomra akarták fejüket hajtani, a kiküldött 2 rendőrelőny csakugyan le is tartóztatta őket és onnan visszazállították O-Beesere.

* **Öngyilkosság a körházban.** Dr. Szerényi Frigyes kulai gyakorlóorvos a fővárosba az állói uti körkórházba szállították, hogy erős betegségein segítsenek. Azonban ott a nevezett orvos szombaton öngyilkosságot követett el. Az eset különben a következőképpen történt: Szerényi Frigyes a körházban Dulácska igazgató-főorvos osztályán fektet s oly rosszul volt, hogy minden porozben halálát várhatták. Mikor ez az öngyilkosság után bekövetkezett, az orvosok azt hitték, hogy egy gőresorban élt meg. Ugyanis a beteg egy igen finom pengőzű késsel szurást ejtett magán de véryemőnk alig látszottak. Maga a külső bőr csak kissé karcolásra mutatott. De a hirtelen halál beállított jelentést tettek a Rókus-körház igazgatójának, a kinek fenhatósága és ügyköre alá tartozik az új körház is s kérték, hogy engedje meg a klinikai boncolást. Az igazgató ezt megengedte s hozzá fogott dr. Pertik egyetemi magántanár s új körházi boncoló orvos a boncolásához szombaton délelőtt a körházi orvosok jelenlétében. A boncolás alkalmával azonnal kiűnt, hogy a késszurás sokkal mélyebbre hatolt, semmint hitték s átkulcsoltotta a szivürotit is, s így a szurás volt a halál közlemben oka. A boncolást erre rögtön félbehagyták s a dolgoról értesíteték a rókus igazgatót, a ki viszont a rendőrséghez írt a rendőri boncolás eszközeire végett. A holttestet csak hetőn boncolták föl rendőrelő. A budapesti rendőri sajtóiróda jelentése szerint a megejtett nyomozás kiderítette, hogy gondatlanság senk sem terhel a körházban alkalmazottja közül, a mely vádat a fővárosi sajtó emelte közlőben. A betegektől ugyanis, a kik mindig öntudatlan vannak, csak az értéktárgyakat veszik el, míg a kés s egyéb apró tárgyak náluk hagyatnak. Így történt Szerényinél is. A rendőrség ennek következtében nem indít vizsgálatot, eszpán a rendőri boncolást rendelte el.

* **Elvesztett f. hó 3- és 4. közötti éjjel a bezdáni úton egy helybeli úriembernek pénztárczája, mely 35 frt pénzzel és 41 frti értékpapírral volt terhelve. A becsületes megtaláló a tárczájának és tartalmának visszaadása mellett (lapunk kiadóhivatala megmondja, hol) gazdag jutalomban fog részesülni.**

* **A topoljai szt.** Istvánpiar népművelőnek, véglegesen megállapított programja a következő: 1. Művelőmázása egy férfi és egy nőseledek, kik becsületességükkel, hűségükkel és szorgalmukkal kitűnnek. Jelentkezhetni jutalmazsá végett augusztus 19-én délig a község előjáróságánál. Jutalma egyiknek is másikkal is 2 db arany. 2. Lovverseny. Futhal lovas által szórón megölve minden topoljai polgár ember lova, ha az már legalább 1 évig a nevezett tulajdonát képezte. Távolags 2000 méter. Első díj 3 db arany, 2 díj 2 db arany, 3 díj 1 db arany. A 2. és 3. számu verseny között a maga erdésítésében láthatók lesznek Sándor orosz ezár és Vilmos német eszár lányonjai Peterhofban. 3. Számverseny; futhal minden négylova számár. Távolags 1000 méter. Első díj 3 ezüst frt, második 2 ezüst frt, haramdik 1 ezüst frt. 4. Versenyfutás. Részt vehet benne minden öp-kéz-lábu ember. Távolags 200 méter. Első díj 3 ezüst frt, második 2 ezüst frt, a haramdik 1 ezüst frt. A 4. és 5. verseny között megtekinthető lesz a világhírű szt-István templom Bécseben. 5. Póznamázás. Mészhat mindenki, de csak a póznán fölfele. A pózna tetejére feljutó ügyes mászók közül a három első kap egy-egy ezüst forintot. 6. Kaparj kurta, neked is lesz. — Egy rakás lisztből a bluejevert pénz kisedendők. Részt vehet benne mindenki. Jutalma kikinek amennyit szájával felszed. A 6-ik és 7-ik verseny között bemutatattik a „Jó szív és rossz szív harca” Budapest, a városröglet tavon. 7. Forgó trójai faló. (Helyesebben fa-szamar.) A két első, ki a forgó állat farkától vagy fejtől a derekájig eljut, kap 1—1 ezüst forintot. 8. Dundaigris. Egy feljutó dudát állítólag nem lehet ráugorva szétrepesztetni. Meg kell hát próbálni. Szabad ráugrani bárkinek, de csak meztelen. A ki így szétrepeszt, kap egy milliót és 2 frtot. A 7-ik és 8-ik versenyszámok között lesz sora a híres burlavardokn Párisban. 9. Zsákfutás. Távolags 56 méter. Első díj 1 ezüst forint, második díj 50 réz krajezár. 10. Társas vaesora. Jelen lehet mindenki ingyen. A ki azonban emni is akar, annak legalább 1 bitang forest kell leszurkolnia az önnepely költségeire. 11. Tízjáték. Soha nem látott fényű római lámpákkal. 12. Tánecz. Sitrák és szabad ég alatt ki-világos-kivirradit. Az önnepely kezdete d. u. 4 órákor, mikor is ágyúcsörgés és ékes zenésző fogják hirdetni az önnepnek kezdetét.

* **Elv határozat iparügyben.** A földmívelés-, ipar-és kereskedelemügyi miniszterium közölöb hozott határozatából kifolyólag: állandó üzlet helyül az ipartörvény 45. §-a szerint szédzedhető sátor is szolgálhat. Az ipartörvény 45. §-a föltelezi ugyan, hogy az iparos, illetőleg kereskedő állandó üzlet helyül tartson, de ez intézkedés nem jelenti, mintha a helyiségnek építkezés szempontjából kellene állandó jellegűnek lennie, hanem az iparos, vagy kereskedő e §-szerint bejelentheti azt is, hogy a bejelentett helyéről az árusítást szédzedhető sátorból eszközli.

— Körülbelül.
— A leány fehér arcán könyök porogtak végig.
— Ne sirj azért, kis hóhó! Majd visszatérek hozzád gyakran, aztán egyszer csak itt maradok én is örökké.
— Ne is menj el soha!
Máté erre megrázódott, arca elhalványult, szemeibe valami erős fájdalomnak sötét kifolyások ült.
— El kell mennem, dolgom van!
— Kineset gyajtesz te is?
— Van nekem elég.
— Hát akkor miért hagynd el engem?
Máté maga elé nézett sötét, révedező szemeivel, aztán mintha nem is a leányhoz szólna, így felelt:
— Gyermek vagy te ahhoz!
Erzi szívet valami fájó gondolat nyíljalta út, szemrehányó, vadozó hangon kiáltott föl:
— Ah! tudom — mást szeretsz!
S feje halott-halványan hajlott mellére.
— Tüdd meg hát, hogy nem a szeretet hajt ki engem tőled, te menyország, hanem a gyűlölet, a pokol lángja!
— Te is gyűlölöd az embereket?
— Csak egyet gyűlölök, s azt meg is ölöm!
— Megöled? — sikolta irtózza a leány.
Máté mintegy magát meintegetve, szól:
— Igen, megölöm! — Megesküdtem anyám holtteste mellett, hogy addig nem akarok örülni, boldog lenni, míg gyilkosát hóhér elé nem viszem.
Aztán, mintha valami rémsálmot idézne föl, kísértetlátó, felelmes tekintettel folytatta:
— Egy éjjel anyám sikoltására riadtam föl. Rohantam hozzá. Fölsikoltottam az aytját; eppen akkor lehelet utolsó a rabló kezei alatt. Ez mikor meglátott, késsel rohant rém; soká dulaodotunk, nyakamat megvágta, aztán kitepte magát karjaim közül s elfutott, dmenekült. Anyamból zanszorogtam, — nem volt már élet benne, meg volt fojtva.
— Irtózatos!
— En azután sebbát kaptam; mikor folyógýultam, megesküdtem, hogy megboszolom ezt a gyilkosságot.
— De eddig nem lehetett?
— Sohasem találkoztam vele, pedig mindenütt kerestem. Fegy-

— Meglehet, szót melyen elpírulva, hogy valaki tréfát űzött velem.

A hölgyek összenéztek s elneveték magukat. Most már a grófné is mulatságosnak találta az intermezzót s eltökélte magát — végig élvezni azt, akármennyire ellekezett is izlésével.

A vörös arcu hölgy szót ismét: — Tréfát? Ez esetben tán bennünket is bele vont abba. — Könnyen meglehet, viszonza Richard, ki mindinkább világosabban kezdett gondolkodni.

— Lenne olyan szíves, bővebb magyarázatokra boesájtkozni? kérde a grófné halk hangon, melyről Richard megérzi a közönyt.

— Készséggel s örvéndek a fölött, hogy kegyesek engem meghallgatni. — Valaki — teljesen tájékozatlan vagyok a „ki” iránt, — észrevettem, hogy megtaláltam a grófné elvesztett poharát.

A hölgyek kedélyes kacagással szakították félbe Richard beszédét, de ő azért csak folytatta:

— Eszrevehette azt is, hogy kiváncsiságtól ösztönözötve követtem a grófné lépteit, egészen lakásáig s tudakozdattam killete felől a portánál. Azt hiszem, hogy az illem legigoribb szem előtt tartása mellett is jogosítva voltam megtudni azt, kinek voltam olyan szerencsés — egy kis szolgálatot tehetni.

— Legyen igaza önnek, bátorítá a vörös arcu hölgy Richardot, miután szavaiból azt a meggyőződést látszott meríteni, hogy az ifju ember — legfőkébb is könnyelmű, de nem elbizakodott.

— Nos tehát, — folytatta Richard bátorságát mindinkább visszanyerve, — sikerült megtudnom, hogy a grófné Volsely Leo gróf ő nagymelőségének, a svéd nagykövetnek neje s engedje meg, hogy e tudatomat legmelyebb hódolatom s tiszteletem tolmácsolására használjam fel. Nem tudom, mivel árultam el valamely idegen előtt elragadtatásomat a fölött, hogy a véletlen módot nyújtott a grófné szolgálatára lehetnem. — de az bizonyára félremagyarázta ebbeli érzelmeimet s elhatározta, hogy megtréfál.

— S hogy történt ez? kérde a vörös arcu hölgy.

— Ime, a levél! mondá Richard s átnyújtá a kapott levélkét.

A vörös arcu hölgy fölolvasta azt s jóízűen mosolygott felette.

— Ertem önt. Egyébként ön már most tisztában lehet azal, hogy csak gonosz tréfa az egész és így —

Richard megérté a felbeszákadt mondatot, mely annyit jelentett, hogy ezek után szabadságában áll nyugodt lélekkel távozni s keresni azt a neveletlen embert, a ki őt ily furcsa helyzetbe juttatá.

Fölállt, meghajtá magát s távozni készült, midőn a grófné halvány arca megelevenülni látszott s mintegy eszmétől elkapottan szolt:

— Várjon csak! Ön nem is képzelheti, hogy ki írta önnek e levelet?

— Fogalmam se lehet arról. Nem ismerem Franzensbadban senkit, kivéve három hölgyet, kikkel tegnap beszéltem életemben először. Ezek között van egy, a ki a grófné poharát megtalálta volt, s a kitől azt visszakértem.

— Legyen oly szíves s kísérjen bennünket haza.

A vörös arcu hölgy kérdőleg tekintett uróje arcára.

— Meg fogom önnek később magyarázni, mondá svéd nyelven, melyet Richard nem értett. Aztán az ifju felé fordulva szolt:

— Megszerzem önnek azt az elégtételt, hogy az ismeretlen fondorkodóval szemben a játszmát ön látszások megnyertnek. Hadd higgye azt, hogy tréfája rosszul sült el s komolylyá vált.

Richard bámulva meredt a grófné plastikus szép vonásaira s úgy tetszett neki, mintha a bővös kék szemekben a szenvedély szikraja lángolt volna föl.

A grófné fölállott kísérőnőjével s megindult a faszorok irányában.

— Jóelő umam, s mulattasson bennünket.

Annyi méltóság s báj nyilakozott az egyszerű, de nem minden föloldálás nélkül kijelent szavakban, hogy Rikhard úgy érezte magát, mint az elbűvölt lovag, kit egy ismeretlen tündérő varázspáléja soha nem látott régiókba varázsol. Önkenylenül követte a grófnét, ki büszkén s fölemelt fővel lépkedett s kérdéseket intézett hozzá, a nélkül, hogy feleje tekintene.

A sétányok már kezdtek népesek lenni. — s Richard váltig kérte a szemközti jövők között azt, a kinek arcáról szerette volna leolvasni, hogy a csiny szerője.

Különbön teljesen tájékozatlan volt az iránt, hogy ki űzhetett vele tréfát?

Nem találkozott egyetlen ismerősével, a Landgraf-családdal s nagyon valószínűnek tetszett előtte a foltéves, hogy a levelek titkos intrikából ered.

Sőt az a pár szó, melyet a grófné kísérőnőjével általa nem értett nyelven váltott, erősen gyanuba hozta magát a grófnét, a kiről Richard ismét foltette, hogy kalandra vágyott s elég gyűvesen tudta is azt kerékvágásba terelni.

A beszélgetés az uton közömbös dolgokról folyt. Szóltak a váltakozó időjárásról, mely a fürdővendégeket gyakran négy fal közé szorítja, beszéltek a rideg társas cietről, mely a legszűkebb körökre szorítokzik s unalmassá s egyhanguvá teszi az ott tartózkodást, szemlélt tartozott a forások fölött, melyek győgyerejéről Richard egész tudományos értekezletet tartott s végül a híres mór-fürdők s azok hatásai kerültek szónyegre, s Richard itt is elárulta azt, hogy Aesculap fiainak egyike.

— Miért nem működik ön itt? Kérde a grófné.

— A dolog nem oly egyszerű, válaszolá Richard; az első foltétele annak, hogy ismerjenek. Ez pedig sok időt igényel s mint kezdő orvos nem rendelkezem azokkal az eszközökkel, melyek itt maradásomat biztosíthatnák.

A grófné megértette a feleletet s nem óhajta e tárgyat tovább fejtogetni.

Annál jobban érdekelt a vörös arcu társalgónót Richard orvosi készsége.

— S ha valaki orvosi segélyt óhajtaná itt igénybe venni — kérde egész komolyan.

— Barátságából fölajánlanam azt készségesen.

— Ugy akkor módot fogok önnek nyujtani orvosi talentuma bemutatására. Rheumatikus bántalmaim vannak s ha nincs ellenére, lemondok dr. Tivoli gyógykezeléséről s beállok önöz patiensnek.

— Megtisztelve érzem magam bizalma által s elfogadom önt tiszteletbeli betegemnek.

A beszélgetésnek félbe kellett szakadnia, mert a grófné s társa megérkezett lakásukba.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

MATTONI-FÉLE
GLESSHÜBLER
 legjobb asztall- és Udító ital,
 kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
 gégehajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.
 Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felölös szerkesztő s kiadó-laptulajdonos:
DR. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Éremfestékek.

Tartós, önfestő, mázolásra kész éremfestékek szabopadlók, viharóraldu házfazadok és nedves 1-3 házfalak részére.

Bádognakában 3—10 kilóig à 1 frt, 12 kilótól felfel à 80 kr.

Használati utasítást ad a

gyáriraktár

Bécs, VI. Getreidemarkt 15.

Hamistásoktól óvakodjunk!

<p>Anatherin szárvizél. Dr. POPP J. G. udvari fogorvos Anatherin szárvizél, mely a legújabb hamistások elleni legbiztosabb és leghatékonyabb szer. 1 frt 40 kr.</p>	<p>aromatikus fogpasztját. Dr. POPP J. G. udvari fogorvos Aromatikus fogpasztját, mely a legújabb hamistások elleni legbiztosabb és leghatékonyabb szer. 1 frt 20 kr.</p>	<p>Anatherin szárvizél. Dr. POPP J. G. udvari fogorvos Anatherin szárvizél, mely a legújabb hamistások elleni legbiztosabb és leghatékonyabb szer. 1 frt 40 kr.</p>	<p>foaporát. Dr. POPP J. G. udvari fogorvos Foaporát, mely a legújabb hamistások elleni legbiztosabb és leghatékonyabb szer. 1 frt 20 kr.</p>	<p>foptomólé (Plombe). Dr. POPP J. G. udvari fogorvos Foptomólé (Plombe), mely a legújabb hamistások elleni legbiztosabb és leghatékonyabb szer. 1 frt 20 kr.</p>	<p>úvényszappant. Dr. POPP J. G. udvari fogorvos Úvényszappant, mely a legújabb hamistások elleni legbiztosabb és leghatékonyabb szer. 1 frt 20 kr.</p>
--	--	--	--	--	--

Semki se fogadjon el mást, mint:

Hamistásoktól óvakodjunk!

OBLÁT KÁROLY, ZOMBOR.
 AJÁNlja
 A LEGUJABB BETÜKKEL ÉS GÉPEKKEL
 ALKALMASAN FELSZERELT
KÖNYVNYOMDÁJÁT
 MINDEN
 A NYOMDAI SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁK
 IZLÉSES ELKÉSZÍTÉSÉRE, A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Szaküzlet: Takarékpénztárak és egyéb intézetek berendezése.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.

73.
888. gazd.

Hirdetmény.

Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező bukovácsi volt erdő-földekből 125 lánecz 1 évre, 121 lánecz 2 évre, 104 lánecz 3 évre és 102 lánecz 4 évre folyó 1888. évi augusztus hó 11. 13. 14. és 16-án reggeli 9 órakor a helyszínen nyilvános árverés útján bérbe adatni fog.

Zombor, 1888. évi Augusztus hó 4-én.

1-2 **A tanács.**

Margsitzigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és köfördők zuhanykészlőkkel, nagyszerű kert, 300 teljes könyvelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kül- és belföldi lapok, telefon, táviradi összeköttetéssel, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margsitzigeti hévvíz kedvező eredménnyel használható:

Köszvény, az ízületek, izmok, esonhartáya, ideghüvely, idült eszű. A köszvény, örömi behatások, typhus után fellépő hűdésék, zsabák, esontbántalmak, esontszút, izületi bajokat és kútsértéseket követő elváltozások. Fájdalmas hegok, merevesség, hűdés, borbántalmak, vizelesi nehézségek, méh- és hüvely-bántalmak. Még arra is figyelmeztetjük a t. ez. közönséget, hogy a szigetben dr. Barda-féle legújabb rendszerű **villamos fürdők** rendezettek be, melyek a köszvény, eszűs és idéges bántalmak, valamint a hűdésék és az ichiásniál a fürdőszetben igen hathatos segéd gyógyeszköz képez. A helyi belsöleg eredménnyel használtott: idült gyomorhurtnál és alvási pangásoknál. A szigetben van gyógyosztár, ellátva mindenemű ásványvízzel. Rendelő orvos: **dr. Verzár.**

Bérletknel úgy a fürdő-, mint a menetiégyek együttes váltásánál árrengelés.

A szigetben lakó fürdővendégek a fürdő használatnál és a menetiégyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal öránként kétszer közlekedés.

A fürdő-idény tartama május 1-től október 1-ig.

A lakások megrendelése: a szigetben a felügyelőségi irodában.

Budapest. A margsitzigeti felügyelőség.